

OBSAH

<i>OBSAH</i>	1
<i>PŘEDMLUVA</i>	2
<i>DOPIS STAROSTY</i>	3
<i>SPOLEČENSKÁ KRONIKA</i>	5
<i>VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ</i>	6
<i>BABY KLUB</i>	7
<i>ADVENTNÍ DÍLNIČKY PRO DĚTI, BETLÉM</i>	8
<i>BETLÉMSKÉ SVĚTLO</i>	9
<i>DÁMSKÝ KLUB</i>	10
<i>HASIČI</i>	11
<i>INTERVIEW - OSOBNOSTI OBCE</i>	13
<i>MASOPUST</i>	16
<i>OSLAVY 100. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKA</i>	19
<i>OUCMANŠTÍ OBČANÉ VÝZNAMNĚ PŘISPĚLI</i>	21
<i>OUCMANÁČEK</i>	24
<i>PLES</i>	26
<i>TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA</i>	26
<i>SENIORSKÝ KLUB A JEHO AKTIVITY</i>	27
<i>SVATOVÁCLAVSKÝ VÝLET 28. 9. - 29. 9.</i>	27
<i>BEZPRÁVÍ</i>	30

PŘEDMLUVA

..... NOVÁ, NOVÝ, V NOVÉM.

Táto pojd' se podívat, soused si koupil nové auto!
Známa to věta z filmů, vtipů nebo reklamních sdělení.

Já bych se ale rád pozastavil nad tímto synonymem v naší obci a ukázal Vám jak je toto slovo u nás nadmíru používané.

Ke konci minulého roku se konaly Volby do zastupitelstev obcí a díky také Vaší volbě máme rovnou tři **nové** tváře na Obecním úřadě. První krásnou povinností **nového** zastupitelstva byla oslava 100 let Československa a uctění této památky výsadbou stoleté Lípy.

Současně se stala obec **novým** provozovatelem obecní hospody. Byl vytvořen **nový** obecní kalendář pro rok 2019. Vzniknul **nový** spolek maminek a v neposlední řadě držíte v rukách **nový** zpravodaj.

Nezbývá tedy popřát Vám všem krásný **NOVÝ ROK 2019**

Jan Opat

DOPIS STAROSTY

Vážený čtenáři,

začíná nám rok 2019 a většinou se ptáme jaký bude. Bude lepší než ten minulý? Vždy si myslíme, že bude. Naše přání mají mnoho podob, ale určitě se shodneme na dobrém zdraví a dobrých vztazích mezi lidmi. Přejeme si dobrou ekonomickou situaci, šťastný život a bezpečný region v němž žijeme. To znamená svět bez válek, dobrou světovou ekonomickou situaci, řádnou péči o životní prostředí a péči o naše křesťanské hodnoty. Přju nám příznivou a rozumnou bilanci roku 2019.

Jak to ale dopadlo s rokem 2018? Začátek července byl ve znamení Cyrilometodějského dne řemesel. Našel si pevné místo v životě naší obce. Z pohledu úrovně a návštěvnosti ho řadíme ke zdařilým v posledních třech ročnících. Z výsledku letošního ročníku jsme pořídili nový stan o rozměru 6 x 12 m. V červenci proběhla jednání s firmou Hruška o zachování provozu prodejny v Oucmanicích. V srpnu jsme provedli opravu odvodnění kolem místní komunikace mezi čp. 25 a 72. Odvodňovací žebra zhotovila firma ROCKY z Chocně v délce 111 m, k tomu žlabovky v délce 22 m a dvě vsakovací místa. V letních měsících byla zahájena realizace několika projektů. Výměna třech dveří a dvou oken u prodejny, zřízení audio a video projekce v hospodě, stavba uzavřené místnosti v půdním prostoru hospody a revitalizace prostoru u vodárny. V prostorách prodejny jsme rozhodli o výměně vchodových dveří od rampy a vnitřních dveří mezi kanceláří a skladem a výměně dvou oken na této straně prodejny. Zakázku provedla firma Stavona v říjnu s hodnotou 75.000,- Kč. V hospodě byl realizován požadavek na zřízení skladovací místnosti v půdním prostoru a v prostoru sálu vybavení audio video projekcí. Místnost v půdním prostoru zbudovala firma DZ stavby v hodnotě 145.000,- Kč. Museli si poradit s výměnou parotěsné zábrany střechy, vyvedením digestoře, rozvodem elektroinstalace, úpravou komína, výměnou trámu poškozeného červotočem a vyřešením bezprašnosti podlahy. Audio video řešila firma Pavel Zářecký. Předmětem zakázky bylo audio video, výměna stropních světel na sále a na jevišti a výměna světel v lokále. Původní světla zářivkového typu byla technicky nevyhovující. Firma nainstalovala nová světla s LED osvětlením. Hodnota díla byla 178.000,- Kč. Projekt revitalizace prostoru u vodárny. Proč u vodárny a proč v roce 2018? Kdyby mě to někdo tvrdil před deseti lety, nevěřil bych. Tak proč? Zastupitelstvo mělo v programu iniciovat revitalizaci to-

hoto prostoru. Prvním počinem byla shoda názorů majitele vodárny společnosti VAK Jablonné a obce, že vodárna je v našich očích technickou památkou na rozvoj vodárenství v našem území. Firma slíbila opravit budovu vodárny a obec vyčistit okolí. Potom přišel pan Mikovec s představou, že by se v rámci oslav 100ho výročí měla někde vysadit lípa svobody. Do těchto úvah přišly pozemkové úpravy, které přinesly vyjasnění vlastnických vztahů a všechny tyto úvahy vyústily v důstojné oslavy výročí vzniku Československé republiky. Co předcházelo oslavám? ZOD Zálší zajistilo úklid deponie zeminy a zajistilo terénní úpravy. Pan Vintera z Denivkovy zahrady navrhl úpravu prostranství a realizoval provedení. Skupina pod vedením pana Marka zajistila text na informační tabuli. Dnes je v prostoru opravena budova vodárny, umístěna informační tabule k historií vodárenství v obci, posezení, tabulky poznání přírody z okolí a jsou vysázeny dva stromy – javor klen a lípa srdčitá. Díky úsilí mnoha lidí se podařila výrazná proměna kousku území obce a vysadit 28. 10. 18 lípu století. Denivková zahrada realizovala prvky a výsadbu stromů prostřednictvím Mikroregionu Vysokomýtsko. Cena realizace byla 94.884,- Kč a obec přispívala částkou 42.810,- Kč. V oblasti odpadového hospodářství byla dokončena realizace nákupu kompostérů a štěpkovače větví prostřednictvím dobrovolného svazku obcí. Pořídilo se 12 kompostérů do domácností dle počtu zájemců v hodnotě 35.574,- Kč a štěpkovač v hodnotě 91.316,- Kč. Obec přispívala částkou 21.324,- Kč.

Ve dnech 5. a 6. října proběhly volby do zastupitelstva obce. Došlo k částečné obnově zastupitelstva. Děkujeme dosavadnímu zastupitelstvu za velký kus odvedené práce a nově zvolenému zastupitelstvu přejeme hodně elánu a dobrých rozhodnutí ve prospěch naší obce. Ustavující zasedání proběhlo na začátku listopadu za účasti všech zvolených zastupitelů. Zastupitelé potvrdili ve funkci dosavadního starostu a místostarostku. Předsedou finančního výboru zvolilo pana M. Vincence, předsedou kontrolního výboru pana F. Motla a předsedou kulturního výboru pana J. Opatu. Vzhledem k problematickému zajištění fungování obecního úřadu z pohledu státní správy zastupitelstvo zvolilo starostu pro uvolněný výkon funkce. Věřím, že se podaří lépe plnit úkoly kladené státní správou a úkoly ve vztahu k obci. Prvním výsledkem této volby je provozování hospody pod hlavičkou obce. Dál upozorním na lepší dostupnost starosty ve všední dny. Úředním dnem je středa v době od 8⁰⁰ do 17⁰⁰ hodin.

Obecní hospoda je opět otevřená. Od prosince čepuje pivo pan J. Dostál. Zpravidla je otevřeno středy, pátky a soboty od 18⁰⁰ do 22⁰⁰ hodin. Věřím, že se nám podaří zajistit stálý tým pracovníků pro úspěšné provozování hospody. Zastupitelstvo se rozhodlo umožnit pronájem prostor hospody pro soukromé akce a pro spolkovou činnost. Základní nájem na jeden den je částka 3.000,- Kč plus ná-

klady na energie a kauce ve výši 5.000,- Kč na krytí případných škod a zajištění úklidu. Místní občané mají možnost slevy ve výši 50% z nájmu a místní spolky ve výši 100% z nájmu u veřejných akcí.

Rok 2019 jsme začali tradičně novoroční vycházkou. Účastníci vyšli ve 13 hodin směrem na Brandýs nad Orlicí přes Čertovu lávku se zastávkou v Brandýse na náměstí a potom zpátky do naší hospody. Počasí bylo větrné, 4 °C a mírně deštivé. O připravovaných kulturně společenských akcích na nadcházející období se dočtete v dalších příspěvcích. V oblasti investic připravujeme realizaci několika projektů: oprava místní komunikace mezi čp. 25 a čp. 72, revitalizace prostoru před úřadem a prodejnou, výstavba biologických rybníčků pod obcí, spolupráce na realizaci závěrů z pozemkových úprav a možnost přípravy pozemků pro další výstavbu RD.

Rozloučím se pranostikou: Na nový rok dešť – o velikonocích sních.

J. Pavlíček

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Významná životní výročí v druhém pololetí roku 2018 oslavili

60 let Eva Olivová

70 let Marie Vacková, Josef Hlávka, Jiří Vacek

75 let Ludmila Jiráčková, Jan Šilar

80 let Jaroslav Čermák

Oslavencům gratulujeme a přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a životního optimismu.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

23.září 2018 jsme na obecním úřadě přivítali nové občánky, byla to Lucie Rozárie Rabová a dvojčátka Robert a Jasmína Himlovi. Dvojčátka jsme měli ve vesnici naposledy před devítí lety.

Kulturní vystoupení měly děti ze základní školy z Brandýsa nad Orlicí, pod vedením paní učitelky Králové.

Snad i letos budeme mít možnost přivítat nové občánky a možná už budou mít vystoupení děti z Oucmaňáčku.

Milena Čermáková

BABY KLUB

V minulých dvou letech zažily Oucmanice baby boom :) a proto jsme se s Mílou Čermákovou rozhodly založit spolek, kterému říkáme Baby klub.

S maminkami a našimi dětmi se scházíme od října loňského roku pravidelně každý čtvrtek od 9 hodin na úradě. Všichni se na naše čtvrtky moc těšíme, maminky si dají kávičku s moučníkem, který každý týden připraví jedna z maminek a děti si pohrají. K dispozici mají spoustu hraček a dětský stan. Abychom ale jenom neseděly, tak vyráběly jsme adventní věnce, zdobily stromeček námi dělanými ozdobami. Pro děti jsme uspořádaly mikulášskou a vánoční besídku, kde jsme rozdávaly drobné dárečky od sponzorů.

Protože jsme se začaly scházet v době lampionových průvodů a tato akce nám v Oucmanicích chyběla, uspořádaly jsme 1. ročník i u nás. Akce se velmi vydařila, účast byla hojná a i počasí nám přálo. Průvod prošel vesnicí a byl zakončen opékáním buřtů a občerstvením na Paletě. Věříme, že se tato akce stane tradicí a už nyní se těšíme na další ročník.

Těšíme se, že se budeme scházet i v roce letošním a zveme všechny maminky, které k nám ještě nezavítaly, aby přišly mezi nás.

Za Baby klub

Jana Lagutinová

ADVENTNÍ DÍLNIČKY PRO DĚTI, BETLÉM

Na posledním řemeslném dnu v Oucmanicích se podařilo ze dřeva vyřezat základní dvě postavy Betlému – Marii a Josefa. Když už je máme, rozhodli jsme se postavit v obci Betlém.

Návrhů kam umístit Betlém bylo několik, nakonec vyhrála náves a využití části čekárny. Kdy ho postavit bylo vcelku dané. Připojíme se k dlouholeté tradici Hasičů - Strojení vánočního stromku na zastávce.

Aby to nebylo jen jednoduché postavení „chlívku“ na návsi, dohodli jsme se, že k tomu připojíme a zahrajeme biblický příběh příchodu Josefa a Marie do Betléma a narození Ježíše Krista. Navíc doprovázen úžasným zpěvem našich Oucmanckých dětí za doprovodu hudby naší kamarádky Moniky Kubasové ze Sudislavi. Plán na večer byl, ale neuděláme něco pro děti? Děvčata napadlo přichystat pro děti Adventní dílničky, a protože hlásili špatné počasí, umístili jsme je do hospody.

V neděli 2.12. jsme ve 14 hod otevřeli v hospodě Adventní dílničky. Účast nás překvapila, dorazilo bezmála 40 dětí.

Biblický příběh se zpěvy si asi v 17 hod. vyslechlo na návsi několik desítek sousedů. Škoda jen počasí, které nepřálo nejen nám, ale hlavně Hasičům, kteří měli pro všechny připravený svařák a medovinu a nestihlo se vše dopít. Taktéž k tomu přispěly naše dílničky, které stáhly děti do hospody a ty nestihly ozdobit vánoční stromek na návsi. Omluva hasičům, příště to musíme zorganizovat jinak. Nakonec musím poděkovat Monice Kubasové, která strávila spoustu času při nacvičování zpěvu s dětmi. Dětem, za jejich andělský zpěv. A další velké poděkování patří našim děvčatům – Jitce, Lucce, Romaně, Ivě, Kamče a Markétě, které se ochotně ujaly vedení jednotlivých výrobních stanovišť v hospodě. Doufáme, že se vám Betlém líbí.

*Pavel Marek
Spolek lidových tradic*

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Jedenáctiletý Nicklas zapálil ve středu 28. 11. 2018 v jeskyni narození Ježíše plamen Betlémského světla. Světlo dostal od kněze řecké ortodoxní církve. Tento novodobý symbol vznikl v roce 1986 a naše obec se k němu hlásí již několik let. Tentokrát se předání Betlémského světla uskutečnilo 21. 12. 2018 v místní obecní kapliče za účasti dětského pěveckého sboru pod taktovkou pana Slámy.

Jan Opat

DÁMSKÝ KLUB

Všechno se vyvíjí, my sami, lidé v našem okolí i svět kolem nás. Celý svět funguje na principu dynamické rovnováhy, po každé změně se opět ustálí rovnovážný stav platný do další změny.

Tento mírně filozofický úvod mi slouží k tomu, abych se s vámi za Dámský klub rozloučila. Za poslední dva roky došlo k mnoha životním změnám všech, které jsme klub zakládaly a tvořily ho. Hodně změn se stalo i ve vesnici, vznikly nové spolky, takže některé z nás pozvolna přešly do jiných spolků a některé z nás jsme stály u zrodu nových spolků. Velmi aktivní je teď Spolek lidových tradic a nově vznikl Baby klub a Oucmaňáček, o kterých se ve zpravodaji dočtete jinde.

Takže pozvolným ukončením aktivity Dámského klubu rozhodně společenský život v obci nebude poznamenán a vzniká tak nová rovnováha, posunutá směrem k dětem a aktivitám pro ně.

Aktivitou, která bude samozřejmě pokračovat i nadále je cvičení tai-či, pod vedením pana Františka Radvana z Hrádku, nadále probíhá jednou za 14 dní v úterý na úřadě. Jsou dva kurzy, začátečníci a pokročilí a není to jen čistě ženská záležitost, ale chodí cvičit i muži.

Jako klub jsme si udělaly tradiční výlet na slunovratový meditační koncert do Prahy 21.12.2018. I tentokrát to byl velmi silný zážitek a letos jsme si užily i adventní atmosféru Prahy při procházce.

21.12.2018 byl i u nás v kapličky, jako každý rok, adventní koncert sboru při ZŠ v Branýse nad Orlicí pod vedením pana Antonína Slámy spojený s předáváním betlémského světla. Občerstvení dětí po koncertě tentokrát zajistil Seniorský klub a Spolek přátel kapličky.

Ať je tento rok pro všechny takový, abychom si na jeho konci řekli, že stál za to.

Milena Čermáková

HASIČI

Pokud se podívám na akce členů sdružení hasičů musím jednoznačně říci, že letos nám počasí opravdu nebylo pomocníkem. V září konání rybářských závodů zabránilo velké sucho. V našem rybníku, nejenže nebyly ryby, ale dokonce skoro ani voda. Rybářské závody tak musely být zrušeny. Řekli jsme si nevádí, sucho je v celé republice. Příště proto využijeme přírodní živel, kterého v Oucmanicích máme dost, a to je vítr. Na sobotu 20. října byla naplánována Drakiáda. Domluvilo se vše potřebné a čekali jsme na den D. V sobotu ráno po probuzení jsem z okna viděla slovy klasika, mlhu hustou tak, že by se dala krájet. Mlha zůstala i po celé dopoledne a nikde se nehnula ani větvička, pokud by byla vidět. Drakiáda tak byla odsunuta na další týden. Po dohodě na posunutí termínu se nakonec počasí ten den umoudřilo a k večeru už by bylo možné draky pouštět. Za týden 27. října jsme se tedy chystali na Drakiádu znovu. Tentokrát jsme si řekli, že počasí už nás v žádném případě neodradí. Po ránu nás vítal déšť. Zatažená obloha vydržela po celý den. Odpoledne sice přestalo pršet, ale ve dvě hodiny jsme na louce u hřiště byli jen mi, pořadatelé. Mnozí dospělí členové SDH si tak vyzkoušeli, že pouštět draky stále ještě umí. Draci na louku nakonec přilákali i další kamarády s dětmi a jejich rodiči, ale účast byla malá.

Výroční valná hromada se naštěstí nekoná venku a na počasí tak vcelku nezáleží. Tento rok se pro valnou hromadu stalo útočištěm ekocentrum Paleta, za což velmi děkujeme. Obecní hospoda v době příprav a plánování byla totiž zavřená. Musím poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravách prostoru v jídelně Palety, večere pro hosty, obsluhy hostů a dalších činnostech s tím spojených.

Den po valné hromadě se konalo rozsvícení a zdobení vánočního stromku. Letos se k této akci k hasičům připojil i Spolek lidových tradic. Spolek lidových tradic pilně nacvičoval a připravoval živý Betlém. Děti z Oucmanic každou středu v listopadu chodili na obecní úřad, zpívat koledy k doplnění vystoupení. První adventní neděli po obědě začal Spolek lidových tradic vánočními dílničkami na sále obecní hospody a program pak pokračoval u čekárny. Ani tentokrát počasí nebylo ideální. Pršelo a déšť na silnici a chodnících namrzal. Doklouzat se tedy k čekárně nebylo vůbec jednoduché. Déšť vydržel padat i po většinu večera. Přesto musím říct, že diváků, kteří přišli shlédnout živý Betlém a zpívání dětí bylo hodně. Bohužel díky počasí se stromeček letos neozdobil, pouze rozsvítil. Lidé po živém Betlému spěchali do tepla svých domovů a nezůstali

si popovídat a užít adventní atmosféru u čekárny jako v předchozích letech. Po vánočních svátcích se konal tradiční turnaj ve stolním tenise. Ve čtvrtek 27. prosince turnaj dětí. Zúčastnilo se devět dětí. Na prvním místě skončil Martin Lásko, na druhém Martin Částek a na třetím Jirka Suchánek. V pátek 28. prosince dostali prostor sportovat muži. Mužů se zúčastnilo dvacet a byli následně rozlosováni do dvojic a rozděleni do dvou skupin. Klání nakonec dopadlo takto: 1. místo - A. Martinec, Jergl ml., 2.místo – J. Vacek, Harapát, 3. místo – P. Jergl, J. Suchánek st. Turnajem ve stolním tenise byly zakončeny akce SDH pro rok 2018. Nezbyvá tedy než se těšit na další rok a doufat, že počasí bude s námi lépe spolupracovat.

Za SDH napsala
Ivana Michalcová.

INTERVIEW - OSOBNOSTI OBCE

V dnešním prvním díle „OSOBNOSTI OBCE“ nám dovolte představit člověka, kterého znáte z mnoha spolků a sdružení, člověka, který vždy bez váhání a na úkor svého volného času pomáhal a pomáhá v rozvoji obce, a v neposlední řadě člověka spojeného s hlasem v éteru místního rozhlasu.

Představuji **Zbyška Houdka**.

Rád bych náš rozhovor začal úplně na začátku a to otázkou, kde je tvůj rodný kraj jelikož vím, že nepatříš stejně jako já k rodákům obce:

Pocházím z Vysokého Mýta, ovšem před tímto městem jsem bydlel do 10 let v obci Cerekvice nad Loučnou. Zmiňuješ-li se o rodném kraji, pak můj rod pochází z nedaleké Perné u Brandýsa nad Orlicí.

Kdy přišlo rozhodnutí postavit si zde vlastní dům?

V roce 1987 se nám narodila dcera a s tím přišla zásadní otázka, jak dál s bydlením. Nejprve u rodičů ve Vysokém Mýtě. V roce 1989 se naskytla vyjímečná příležitost stavět v naší obci. A když jsme dostali přislíbenou pomoc od rodičů mé manželky. Bylo rozhodnuto.

Jsi znám jako člen spousty sdružení a organizací. Jaké to všechny vlastně jsou?

Začneme tedy od hasičů. V roce 1997 mne oslovil s nabídkou členství dlouholetý starosta sboru a zároveň můj tchán Josef Vincenc. Od roku 2002 po dobu 13 let jsem u sboru vykonával funkci hospodáře. Pokud chceš doplnit úplnost dalších spolků. Od roku 2011 následovaly Spolek přátel místní kapličky a 2015 Spolek lidových tradic.

Společně s manželkou Ivou jsi vychoval dvě již dospělé děti. Jaký je tvůj názor ohledně využití volného času pro děti v obci dříve a teď:

Moc dobře si pamatuji, jak si nejen naše děti hráli pořád někde venku. Popřípadě si rozvíjeli zručnost v hasičském sportu. Dnes je situace opačná. Dnes díky Klubu maminek vidím v jejich současné práci s dětmi optimistický pohled do budoucna. Protože oni mohou vyburcovat vzájemné poznávání a spolu vytvářet

lepší obraz v novou generaci naší obce. A to si žádá podporu od nás všech.

V jakém roce začala tvá činnost v obecním zastupitelstvu?

Začátek mého působení byl listopad roku 1994 až do roku 2018. Ovšem s přestávkou v období let 2002-2006. Počítám-li dobře je to 5 volebních období a tedy 20 let činnosti pro naši obec.

Nastupoval jsi do zastupitelstva s vlastní vizí? A popřípadě jakou?

Myslím, že bych lhal. Kdybych nyní tvrdil, že tehdy jsem měl nějakou představu o mém působení v zastupitelstvu. Zvolené zastupitelstvo bylo úplně nové. A tak pro každého to byl krok do neznáma. A teprve postupem času jsem si tříbil postoj k práci úspěšného chodu obce.

Který úkol v rámci rozvoje obce byl ten nejsložitější?

Zda je ten či onen úkol více či méně složitější se nedá určit. Každý má svá specifika. V zastupitelstvu jsem řešil podklady pro některé dotační programy, úkoly z odpadového hospodářství, výběr poplatků, tvorby vyhlášek, kanalizace, veřejného osvětlení, údržby zeleně a komunikací, obecního rozhlasu a s nimi spojenou administrativu.

Naplnit všechny představy ohledně rozvoje obce asi nelze. Je přesto taková, která se nepovedla dotáhnout do konce, nebo se na ní nedostalo?

Zmíním úplné dořešení veřejného osvětlení. Jelikož jsem připravoval podklady pro projekt, realizoval i předpřípravu zapojení osvětlovacích těles a podílel se i na konečných montážích v I. a II. etapě rekonstrukce osvětlení. Věřím, že dokončení se nebude oddalovat. Pokud bude potřeba rád vypomohu. Kanalizace-vzhledem k povolení vypouštění odpadních vod do konce roku 2020. Je před zastupitelstvem velký projekt dočišťovacích rybníčků a vyřešení i předčištění v obci samotné. Nezbyvá mi než držet palce, aby vše se dotáhlo do zdárného konce.

Obecní rozhlas do každého domu! Jak vznikla myšlenka?

Zastupitelé z předešlých let byli velice pokrokoví v této problematice. Při mém nástupu již byl zaveden 100V venkovní rozvod s koncovým zařízením v každém čísle popisném. Z tohoto typu provedení se potom přešlo na novou bezdrátovou technologii. Postupem let se zařízení různě inovovalo dle platných zákonů. Dnes samozřejmě technika jde rázně dopředu a tak další vylepšování záleží na míře využití a pochopitelně na uvolněných financích.

V minulém roce si již nechtěl kandidovat do zastupitelstva obce. Bylo to těžké rozhodnutí, a jaký byl důvod dále nepokračovat?

Byla to rovněž souhra více okolností. Potřeba dát příležitost realizace v rámci obce dalším spoluobčanům. Před rokem odešel kolega z práce do penze a doposud nedošlo k obsazení jeho postu a tudíž práce se stala náročnější. Z dalších faktorů při rozhodování byla i péče o rodiče, v nemalé míře i zdravotní problémy. Muselo tedy následovat uvolnění alespoň z nějaké činnosti.

Přejděme na tvůj volný čas. Známe tě jako jednu z mnoha masek na Masopustu, ale také z divadelních prken. Byla to výzva, nebo máš herectví v krvi?

Pravda je, že již od prvopočátku mého působení v obci jsem se podílel na různých divadelních či estrádních představeních. A tak pokud jsem v dobré partě lidí, vždy rád přispěji k pobavení ostatních. Poslední dobou cítím, že mi vyhovují spíše drobné nenáročné role.

Nevím, zda mám dobré informace, ale někde jsem slyšel, že ty a tvá žena Iva máte předky, kteří pracovali v pohostinství. Napadá mě otázka co ty a Obecní hospoda? Máš recept jak opět dostat naši hospůdku do popředí?

Informace máš správné. Nejen můj praděda, děda a otec vlastnili různé podniky pohostinství. Ale také manželčiny prarodiče tebou zmíněnou obecní hospodu. Sám jsem si zkusil vypomáhání, když otec měl známou hospodu U Lípy ve Vysokém Mýtě. Víím, jaká je to řehole. Těžko najít optimální řešení fungování naší hospůdky. Určitě se shodneme, že mít otevřenou hospodu a prodejnu je pro obec prioritou. Nic jiného nezbývá než hledat a přesvědčovat občany. Protože již z minulosti jsme se přesvědčili, že jedině místní občané udrželi chod tohoto kulturního stánku obce ke spokojenosti ostatních. Víím, že se to snadno říká, ale ještě hůřěji realizuje.

Na závěr bych tě poprosil o pár slov pro naše čtenáře do nového roku 2019.

Popřeji všem hodně zdraví, úspěchů a spokojenosti nejen v tomto roce, ale i následujících. Zastupitelstvu pevné nervy, mnoho sil při plnění pracovních úkolů. Apeluji na všechny v udržování pospolitosti, dříve tak všudy přítomné. Která mi nyní připadá, že se vytrácí. Víím, že to přináší uspěchaná doba. Ale jen tak můžeme udržet obec přijatelnou k dobrému žití

Děkuji

MASOPUST

Masopust

Spolek lidových tradic připravuje již pátý ročník obnovené tradice Masopustu v Oucmanicích. V sobotu 23.2.2019 se opět můžete těšit na návštěvu masek v naší obci. Jako obvykle projdou a navštíví každého souseda.

A jak to je s těma maskama? Podívejme se trochu do historie (informace z knihy České zvyky a obyčejy):

Masky bývali a jsou dodnes velmi rozmanité. Některé, zejména ty zvířecí, jsou velmi staré a pocházejí z doby před rozšířením křesťanství. Lidi vždy lákalo brát na sebe podobu zvířat a s ní i jejich vlastnosti – sílu, lstivost a další, které jim připisovali.

Masky zvířat se v Evropě užívali po celý středověk, a to zejména v období zimního slunovratu a v průběhu zimních měsíců. Dokonce se objevovali v kostelích a chrámech, kam se lidé chodili nejen modlit, ale také zpívat a tancovat. Mnoho set let se církev kvůli tomu rozčilovala a vydávala přísné zákazy, které brojily proti zábahám v kostelích a na hřbitovech. Nejstarší jsou dochovány ze 6. století a poslední z poloviny 16. století. Teprve v době rekatolizace, tedy obnovování vlivu katolické církve v českých zemích (zhruba od poloviny 17. do poloviny 18. století) se církvi podařilo aspoň omezit chození masek o vánočních svátcích. Vánoce byly v církevním pojetí spíše svátky klidu, rozjímání a tiché radosti nad narozením Krista, a pobíhání a tancování maškár se k nim vůbec nehodilo.

V průběhu staletí se reje masek omezily převážně na masopust, který byl vždy rozverný a stal se příležitostí pro jejich uplatnění. Se zánikem spousty lidových zvyků a obyčejů mizeli pozvolna i maškary. Až v poslední čtvrtině 19. století se začaly znovu obnovovat. Velkou zásluhu na tom měli národopisní pracovníci a další nadšenci, kteří v lidových zvycích viděli způsob ovlivňování českého vlastenectví. A tak masopustní průvody a také jednotlivé typy masek, které dnes považujeme za tradiční, pocházejí až z novější doby, i když jejich základ je skutečně prastarý.

Každá maska má typický způsob chování, podle něhož hraje svou roli. Další záleží

na fantazii a také trochu na hereckých schopnostech toho, kdo se pod ní skrývá. Někdy masky sehrávali v domech malá divadelní představení podle daného scénáře. Jejich cílem bylo pobavit místní i sebe, způsobit chaos a nepořádek, zatancovat si s děvčaty... V každém kraji se tradice vyvíjeli jinak, těžko by se hledaly dva stejné masopustní průvody.

Jak vypadaly jednotlivé druhy masek v dávné minulosti, víme pramálo. Naše znalosti nesahají hlouběji než do 19. století. Je možné, že některé masky, jež jsou dnes základem každého masopustního průvodu, ani neexistovali nebo vypadaly zcela jinak. Je rovněž pravděpodobné, že se strojily masky, o nichž se nezachovaly žádné doklady, v průběhu času zanikly a dnes je neznáme. Jako důkaz těchto proměn slouží desítky nových masek, které v současné době vznikají. Některé se lidé oblíbí, jiné nepřežijí jeden nebo dva roky. A v minulých staletích to bylo jistě obdobné.

V Oucmanicích jsme si oblíbili a zařadili některé masky tradiční a některé, které se nám prostě líbí. Jaké máme tradiční masky my?

MASOPUST / STRĀPATÝ – vůdce Masopustu. Žádá o povolení ke vstupu do obce a přebírá ho od starosty. Většinou přichází jako první do domácností a oznamuje příchod masek.

SLAMĚNÝ – pečlivě zaznamenává průběh masopustního průvodu. Na konci starostu seznámí se stavem obce. Postava, která s sebou odnáší vše staré a zkažené co ještě zbývá ze starého roku a připravuje nás tak na příchod jara.

MEDVĚD – Medvěda vodí **MEDVĚDÁŘ**. Medvědovi se přisuzují magické schopnosti, mimo jiné především plodnost, kterou medvěd přenáší na ženy i hospodářství. Aby se tak stalo, musí si s ním hospodyně i děvčata zatancovat. Odepřít mu tanec je nemyslitelné. Medvěd se těší na to, že po tanci popadne některou z přihlížejících žen a dívek a vyválí ji ve sněhu. Bohužel sněhu je v Oucmanicích již několik let nedostatkové zboží.

ŽID - je obchodník na slovo vzatý. Nabízí různé drobné předměty většinou ukradené **CIKÁNKOU** na prodej, nebo darem a smlouvá a smlouvá.

HASIČ - plní své profesní poslání. Dbá na bezpečnostní pravidla v domácnostech. Stará se o všechny komíny, kamna a pece. Společně s **KOMINÍKEM** je v každé chalupě nezapomenou „vyměst“.

DOKTOR – je léčitelem masopustního průvodu.

NEVĚSTA, ŽENICH – symbolizují svatbu spojenou s plodností a jarním rozkvetem. Přináší radost do rodin.

VODNÍK – pokladník průvodu. Výběřčí dušičkovného. Každý má možnost zaplatit u vodníka odpustek za

FARÁŘ – má nezastupitelnou funkci na konci masopustního průvodu, kdy dochází k pochování basy. Během průvodu žehná jednotlivým domácnostem.

Nezmíme zapomenout na masky, které taktéž patří k našemu průvodu. Jako jsou: Bába s nůší, Policista, Flašinetář, Traktorista, Plačky a další. Významnou funkci zastávají hudebníci, kteří doprovázejí celý průvod hudbou.

Takže nezapomeňte 23.2.2019 přijdou masky.

*Pavel Marek
Spolek lidových tradic*

OSLAVY 100. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKA

V Oucmanicích, jako na mnoha jiných místech České republiky, jsme 28. října 2018 důstojně oslavili sté výročí vzniku Československa. Naším předkům se před sto lety podařilo na základě ukončení hrůzně I. světové války a rozpadu Rakouska - Uherska vydobýt a obhájit vznik samostatné republiky Čechů a Slováků. Je třeba, abychom si stále uvědomovali, že existence našeho státu nebyla a ani dnes není samozřejmostí.

Vlastní oslava se skládala z několika událostí. Tou první bylo zasazení Lípy století v nově upraveném prostoru u vodojemu nad obcí. Starosta obce Josef Pavlíček zde připomenul význam svátku 28. října a symbolického vysazení Lípy století. Zároveň přiblížil historii výstavby vodovodu a vodojemu v roce 1930. Poděkoval současnému správci vodovodu VaK Jablonné nad Orlicí za to, že přistoupil k opravě vodojemu, který již není funkční, ale slouží jako významná historická památka. Revitalizace tohoto prostoru s osazením informační tabule a zřízením odpočinkového místa s poznávacími tabulkami pro děti byly provedeny za dotační podpory Pardubického kraje, poskytnuté prostřednictvím Mikroregionu Vysokomýtsko.

Po zasazení lípy jsme za doprovodu Sopotnické dechovky šli průvodem k památníku padlých spoluobčanů z I. světové války. V čele průvodu nesli krojovaní dobrovolní hasiči státní vlajku, obecní prapor a hasičskou standartu. U památníku padlých spoluobčanů muzikanti zahráli původní Československou státní hymnu a starosta položil jménem všech spoluobčanů k památníku věnec. K uctění památky padlých oucmanických rodáků se vrátil ve svém projevu kronikář obce Jiří Oliva. Přiblížil význam této události pro další vývoj naší země a velice zajímavě mluvil o symbolickém vysazování lip v historii českých

zemí. Z jeho projevu vyjímám:

„V zemích Čechů, Moravanů a Slezanů bylo zvykem, že při narození, svatbě či jiné významné události byla vysazována lípa. Pod vzrostlými lípami se konaly slavnosti, vesnické sněmy a dokonce i kázání či bohoslužby. Lípě byla přisuzována léčivá moc, figurka z lípového dřeva se nosila pro štěstí a z lípového dřeva se vyřezávaly slavné oltáře, neboť toto dřevo se italsky nazývá *Lignum sanctum*, tedy svaté dřevo. Pro odpověď na otázku proč se lípa stala i stromem národním musíme dojít až do počátků slovanského osídlení české kotliny. Když Slované přicházeli do Čech, v lesích se setkávali s množstvím vzrostlých, staletých lip a záhy poznali, že lípa má pro ně stěžejní význam. Lípa je významnou medonosnou dřevinou a zaručovala existenci divokých včelstev, a tím je vlastně schopna je ochránit před největšími zly té doby, což byly zejména nemoci a hlad. Slované již znali léčebné účinky včelích produktů, propolisu, mateří kašičky, i medu, který byl navíc důležitou potravinou, dobře se skladoval a v době neúrody nebo v zimě byl potravní alternativou, bránící smrti hladem. Proto také praotec Čech podle pověsti, nazval tuto zem „mlékem a strdím oplývající“. Mléko znamenalo dostatek pastvin a strdí není nic jiného než medem naplněné plástve divokých včelstev.

K tomu, že lípa se stala českým národním stromem přispělo i to, že je symbolem dlouhověkosti, vytrvalosti a tím i určité tradice. Proto je dobře, že výsadbou Lípy století jsme se znovu připojili k dávným tradicím. Ať společně s dalšími lípami

v Oucmanicích nás ochrání před některými zly dnešní doby“. Tolik z projevu kronikáře.

Průvod se odebral do Obecní hospody, kde pokračovala oslava příjemným posezením a divadelním představením. Ochoťnický soubor Doveda za Sloupnice předvedl vlastní hru Český děják, ve kterém humorným způsobem přiblížil nejvýznamnější události z historie českých dějin. Smích a nadšený aplaus jim byl odměnou. Pro oucmanické divadelníky se mohli stát zajímavou inspirací.

Celé nedělní odpoledne, kdy probíhaly oslavy znepríjemňovalo pouze nepřiznivé počasí. Zima a dešť jistě odradila z účasti řadu spoluobčanů. Nepřekonali jsme rekord z roku 1919, kdy se výsadby lípy u rybníka zúčastnilo celkem 150 oucmanických spoluobčanů, jak dokumentuje společná fotografie. Tentokrát nás byla pouze stovka i s kapelou. I tak všem patří poděkování.

Ať za dalších sto let je důvod k oslavě samostatnosti republiky, ať se další generace mají, alespoň tak dobře, jako se máme my nyní!

Petr Marek

OUCMANŠTÍ OBČANÉ VÝZNAMNĚ PŘISPĚLI

Oucmanští občané významně přispěli k záchraně varhan ve farním kostele Sv. Jiří.

Občané, kteří navštěvují farní kostel sv. Jiří ve Svatém Jiří, si mohli již v roce 2017 všimnout, že varhany trpí častými poruchami, některé píšťaly se neozývají a jiné naopak hrají bez stisku klávesy varhaníkem. Po několika, převážně neodborných opravách v režii královéhradeckého biskupství varhany přestaly hrát zcela. Naše obec byla požádána o zápůjčku harmonia z kapličky, čemuž bylo ze strany Obecního úřadu vyhověno. Zbývala jen odpověď na otázku, jak varhany konečně odborně opravit. Vzpomněl jsem na jednoho mého známého, který má firmu na stavbu, opravy a rekonstrukce varhan. Postavil několik kvalitních nástrojů v Německu a Rakousku a jeho práce je zárukou kvality. Nabídl jsem duchovnímu správci, že by mohl závady na nástroji diagnostikovat a event. provést odbornou opravu. Odpověď byla kladná, ale s podmínkou, že pro duchovní

správu z toho nebudou vyplývat žádné další povinnosti, včetně finančních nákladů. Protože předpoklad nákladů byl cca 30 – 40 tis. Kč., rozhodl jsem se, že s pomocí několika občanů z Oucmanic a Sv. Jiří opravu zajistíme.

Výsledek první návštěvy varhanáře Josefa Poukara byl však zdrcující. Varhany jsou historicky cenným nástrojem z roku 1858, ale v totální devastaci a v havarijním stavu. Mnoho dřevěných částí je zcela zničeno červotočem a je nutné vyrobít nové, jiné pak asanovat speciálními přípravky, vyměnit všechny zetlelé těsnící prvky a restaurovat všechny dřevěné i cínové píšťaly. Odhad nákladů na opravu byl čtvrt milionu korun s tím, že řešení přichází tzv. „10 min. po dvanácté“, a pokud nebude oprava provedena během relativně krátké doby, stav varhan se stane prakticky neřešitelným. To nikdo z nás nechtěl připustit, a proto jsme se pustili do sysifovské práce zajištění financí na rekonstrukci varhan.

Se stavem varhan byli pomocí písemné zprávy informováni všichni občané obcí, spadajících do svatojiřské farnosti, tj. Svätý Jiří a Sítiny, Jehnědí, Oucmanice, Loučky, s prosbou o finanční pomoc při záchraně varhan. Všechny domácnosti byly navštíveny dobrovolníky, kteří znovu potřebu pomoci vysvětlili. O pomoc byly požádány i Obecní úřady Sv. Jiří, Jehnědí a Oucmanice i některé firmy. Byl založen speciální bankovní účet pro zasílání finančních darů. Mezitím byla již zahájena rekonstrukce varhan s tím, že se dojednal splátkový kalendář až do konce roku 2018.

Neuvěřitelné se stalo realitou. Prakticky do konce září 2018 se podařilo shromáždit prostředky ve výši 234 tis. Kč a tím pokrýt naši splátkovou povinnost k 31. 12. 2018, která činila 230 tis. Kč. Na celé věci je potěšitelné, že za praktického nezájmu církve i státu občané i obecní úřady nepřipustili zánik historicky cenného nástroje, tak jak se to stalo v sousedním Brandýse nad Orlicí, kde řešení stavu tamního nástroje by dnes vyžadovalo několik milionů Kč. Obec Oucmanice se na rekonstrukci podílela zásadním způsobem a to dotací obecního úřadu ve výši 20 tis. Kč a finančními dary občanů v celkové výši 85 250 Kč. Naše obec tedy přispěla k záchraně varhan celkovou částkou 105 250 Kč, což je 46 % dosavadních celkových nákladů.

Nakonec tedy informace k tomu, co všichni dárci pomohli zachránit.

Varhany postavil významný stavitel varhan Augustin Španěl v roce 1858. Významný varhanářský rod Španělů pochází z Rokytnice v Orlických horách. Augustin se narodil 31. 8. 1797 a k jeho významným dílům patří varhany např. ve Velkém Třebešově (1829), Řetové (1831), Mladkově u Králík (1848), Žamberku (1845), Jedlové u Deštného (1848), Horním Újezdě u Lipníka (1851), Neratově

(1852), Moravské Třebové (1855), Gruně (1857), i v Sedloňově v Orl. Horách (1862).

Podle zápisu v katastru k nim upotřebil části starých varhan z roku 1790, zejména cínové píšťaly. Nástroj je dochován v původním stavu, což je zajímavé a tím se mimo jiné stává velmi vzácným. Šťastnou náhodou pro nástroj byla doba 1. světové války, kdy bylo z českých kostelů odvezeno v rámci válečných rekvizic cca 40% cínových píšťal. Varhany byly před rekvizicí zachráněny díky pohotovosti neznámého varhanáře, který natřel píšťaly stříbřenkou tak, že vypadaly jako pozinkovaný plech, což je zachránilo na rozdíl od zvonu, který byl zabaven. Varhany mají 386 píšťal, z toho 350 píšťal cínových a 36 dřevěných.

Díky občanům a obecním úřadům obcí byl tak zachráněn nástroj, který neslouží jen pro církevní bohoslužby, ale často je nositelem kultury v malých obcích a provází občany při koncertech a významných, radostných i smutných událostech našeho života. Jako poděkování všem, kteří se o záchranu varhan zasloužili, byl ve spolupráci OÚ Sv. Jiří a OÚ Oucmanice připraven vánoční koncert, na

kterém byly varhany představeny široké veřejnosti. Kostel byl zcela naplněn a mimo krásného vánočního programu tria Consonanza zazněla v tomto kostele historicky poprvé Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby se sbory i orchestrem za řízení Josefa Vondráčka.

Díky Vám všem, kterým nebyl osud varhan lhostejný.

Jiří Oliva

OUCMANÁČEK

Už dávno jsme si s maminkami říkaly, tolik dětí v Oucmanicích už dlouho nebylo! Děti tu máme spoustu, to ano, ale znají se ty děti vůbec? Díky tomu, že chodí do různých školek i škol, tak se vlastně ani nemají šanci moc poznat. Kde jsou ty časy, kdy jsme se scházeli sami na hřišti, či před hasičárnou a hráli si. Ať už s balonem na třetího, vybíjenou, krvavé koleno, šipkovanou atd. Základním problémem je, že tady nemáme žádný společný kroužek (třeba jako dříve hasičský kroužek).

Koncem října 2018 přišla Markéta Marková a Monika Kubasová s myšlenkou společného zpívání oucmanických dětí u příležitosti rozsvícení vánočního stromčku. K našemu překvapení se přihlásil velký počet dětí. Z časových důvodů se nakonec nemohly tréninku účastnit všechny děti, které měly zájem, ale i tak zpívalo 14 dětí. To nás přimělo pokračovat ve scházení a družení dětí, a tak vznikl oucmanický kroužek "Oucmaňáček". Zatím je vše ještě v plenkách, ale věříme, že se nám podaří stmelit nejen zdejší děti, ale i rodiče.

S dětmi se scházíme každou středu od 17:30-19h na obecním úřadě. Možná si říkáte, že je to trošku pozdě, ale v dnešní době, kdy každé dítě navštěvuje x kroužků, je velmi těžké najít den i hodinu, aby to všem vyhovovalo.

V kroužku tvoříme, hrajeme si a poznáváme se navzájem. Na přiložených fotkách vidíte výrobky, které jsme s dětmi před Vánoci tvořili. Od jara bude za hezkého počasí kroužek venku.

Do budoucna máme velké plány, ať už to jsou společné výlety, vytvoření prodejního stánku na Dni řemesel a další.

Na závěr bych ráda poděkovala nejen maminkám, ale i tatínkům, kteří nám pomáhají s vedením kroužku a také za podporu od zastupitelstva obce.

Za spolek maminek

Iveta Punová

PLES

Po úspěšném loňském prvním ročníku Sousedského plesu, který jsme pořádali společně se sousedy ze Svatého Jiří, bylo rozhodnuto o pokračování tradice.

Loňský námět RETRO plesu se velmi líbil. Večer nám zpestřily dvě taneční vystoupení z Jiřího a Oucmanic. Hrála vynikající taneční hudba Batl Band z Vysokého Mýta a nechyběla bohatá tombola. Že se ples vydařil, bylo vidět nejen v tom, že bylo úplně plno, ale po skončení plesu přišlo spoustu dotazů na pokračování, a to nejen z Oucmanic.

Proto připravujeme druhý ročník Sousedského plesu. Termín jsme stanovili na 1.3.2019 a bude pouze místenkový! Chybět opět nebude předtančení, tombola welcome drink i Batl Band. Takže kdo má zájem o místo na plese je nutná závazná rezervace. Za Oucmanice bude rezervace spravovat Markéta Marková – 603 957 879.

Námět ještě není přesně daný – JARNÍ RETRO, 1. REPUBLIKA, .. Nechte se překvapit.

Na setkání se těší

*Pavel Marek
Spolek lidových tradic*

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Na Tříkrálovou sbírku jsme vyrazili v sobotu 5. ledna. Venku byla spousta sněhu, ale celé dopoledne vydrželo pršet. Dopoledne jsme chodili ve složení Karolína Vincencová, Jakub Michalec a Kryštof Robenek který zůstal i na odpoledne a doplnili ho Marie Míkovcová s Nikolou Markovou. Doprovod jim dělali Jana Minářová a Jiří Krška. Letos bylo v naší obci ve sbírce vybráno 9.734 Kč.

SENIORSKÝ KLUB A JEHO AKTIVITY

Velice obtížně se mi píše zpráva o činnosti za druhé pololetí 2018. Bohužel, nastalo určité období snížené aktivity, spojené s nedořešenými personálními problémy ve vedení klubu. Chci věřit, že novém roce najdeme sílu a hlavně ochotu, alespoň některých seniorů pracovat ve výboru a aktivizovat činnost klubu.

Co se podařilo?

Velice úspěšný byl dvoudenní svatováclavský výlet do Českého Krumlova a Sezimova Ústí o kterém píše ve svém článku jeden z účastníků František Motl. Druhou tradiční akci, kterou dříve organizovali senioři byl vánoční koncert. Tentokrát pod společnou gescí obcí Oucmanice a Svatý Jiří zorganizovala překrásný koncert rodina Olivova ve svatojiřském kostele a to včetně Rybovy mše vánoční. Patří jim za to veliké poděkování.

Nesmím zapomenout na pravidelnou účast zástupce Seniorského klubu při společných návštěvách se zástupci vedení obce u jubilantů. Tato tradice bude pokračovat i v roce 2019.

Do nového roku 2019 přeji všem seniorům dobré zdraví, spokojenost a radost z toho, že Oucmanice i nadále vzkvétají. K tomu všemu i dostatek síly dělat něco pro sebe, nezpohodlnit.

Petr Marek

SVATOVÁCLAVSKÝ VÝLET 28. 9. - 29. 9.

V Oucmanicích se již stalo tradicí, že na svátek svatého Václava se jede na výlet. Tentokrát, ale byla změna, protože se jelo poprvé na dva dny, vzhledem k tomu, že první zastávkou byl Český Krumlov.

Vzhledem k počtu účastníků se jelo malým autobusem, jelo se brzy ráno, několika hodinová cesta rychle ubíhala a ž se objevil Český Krumlov. Nejprve jsme se ubytovali v místní ubytovně, která z venku nevypadala nic moc, ale uvnitř byly slušné pokoje.

Šlo se do města, kde po obědě jsme měli zajištěnou prohlídku historické části města s průvodkyní. Protože zde probíhali Svatováclavské slavnosti tak bylo cen-

trum plné stánků a na různých místech byla k vidění četná vystoupení. Podívali jsme se také na zámek a hrad a zejména do zámecké zahrady kde je proslulé a v poslední době diskutované otočné hlediště.

Český Krumlov je mimořádným architektonickým skvostem, jehož význam potvrzuje zápis města na listinu světového kulturního dědictví UNESCO v roce 1992. K významným památkám patří hrad a zámek, který je druhý největší komplex v česku a patří k nejvýznamnějším památkám v Evropě, dále je to kostel sv. Víta, Kláštery, kašna na náměstí, Synagoga a řada dalších památek. Proto je Krumlov vyhledávaným místem pro turisty, až to v poslední době začíná být neúnosné a uvažuje se o určitém omezení.

Večer jsme strávili v hospůdce při dobrém jídle a pivečku a zazpívali jsme si s harmonikou p. Zemana a unaveni ulehli na ubytovně, bylo to, jak za starých časů, kde při více nocležnících na pokoji se ozývaly různé melodie chrápání.

Ráno jsme vyrazili na druhou zastávku a tou byl zámek Hluboká. Z parkoviště nás k zámku odvezl silniční vláček a šlo se na prohlídkovou trasu zámeckými pokoji.

Zámek Hluboká byl původně založen jako strážný hrad v polovině 13.století českými králi a jako královský majetek byl dáván často do zástavy. V jeho držení se vystřídalo několik šlechtických rodů. Současná podoba zámku vznikla během let 1840–1871 a velkým vzorem přestavby se stal královský zámek Windsor současné venkovské sídlo anglické královny Alžběty II.

Po prohlídce zámku jsme šli na procházku do rozlehlého zámeckého parku s řadou malebných zákoutí a množstvím cizokrajných dřevin a staletých stromů. A protože byl čas na oběd, tak jsme se odebrali do restaurace k posilnění.

Po obědě se mělo jet dál, ale autobus nechtěl nastartovat tak jsme jej společnými silami roztlačili a jelo se. Poslední zastávkou na našem výletě bylo Sezimovo Ústí kde se nachází památník prezidenta Edvarda Beneše, to je vlastně vila, hrobka manželů Benešových, zahrada a vlastní památník.

Vila byla postavena v letech 1930–31 za přímé účasti manželů Benešových. za války byla vydrancována gestapem a po válce nechal Beneš vilu opravit a zde také po skončení prezidentské funkce bydlel natrvalo a prožil zde poslední dny svého života. Přál si, aby byl na své zahradě pohřben, proto zde byla vybudována hrobka, kde odpočívá spolu se svou manželkou.

V letech 1977–78 byla vila adaptována na vládní rezidenci a až v roce 1990 se zpřístupnila veřejnosti zahrada a tím i přístup k hrobce. Na zahradě vybudovalo Husitské muzeum v Táboře nový objekt – památník, kde je expozice o životě Dr. Edvarda Beneše i jeho ženy Hany. Zde je možno zhlédnout nové dokumentární filmy (měli jsme smůlu zrovna nešlo video), ve vitrínách je materiál z té doby, je

tam i nábytek a předměty pocházející z odkazu Hany Benešové.

V současné době slouží vila jako reprezentační prostory předsedy vlády a je zde možný přístup veřejnosti jen poslední víkend v měsících květen–říjen na objednání. Po prohlídce památníku jsme zašli do zahrady a k hrobce, kde jsme položili kytici a poklonili se jejich památce.

A protože nastal čas vydali jsme se na zpáteční cestu domů, spokojeni a naplněni řadou nových zážitků.

Poděkování patří p. Schmitové a Petru Markovi, kteří výlet připravili a určitě mohou mluvit za všechny účastníky, že se velice vydařil. Litovat mohou jen ti co s námi nejeli.

František Motl

BEZPRÁVÍ

Když je nám smutno, jsme-li uvnitř neklidní, něco nás sejí nebo jen potřebujeme vypnout, hledáme místo, kde by nám bylo dobře. Místo, kde vládne klid a pohoda, ideálně místo, které nám dovolí, abychom šli do sebe a uvnitř si pořádně vyvětrali, uklidili, vyndali klíny ze závitů a mohl do nás vstoupit zdravý čerstvý (vz)duch ...

Jedno takové moje oblíbené místo, kde to vždycky funguje, se kupodivu jmenuje Bezprávi. Chodívám tam asi dvacetiminutovou pěší procházkou od hasičárny v Sudislavi. Nejdříve 200 m po cestě na Hrádek, pak vlevo zvolna klesající souběžnou stezkou a pod skalnatým ostrohem stále rovně přes prokletěné houští až na lesní cestu, kde je již červená značka vedoucí z Řadova do Bezpráví.

A dole za železniční zastávkou to přijde. Otevřené malebné široké údolí lemované lesnatými srázy, kde Tichá meandruje Orlice, kde rozlehlé louky zvou: „Jsi volný, vstup na nás, rozběhni se, tancuj a rozhlížej se na všechny strany, vztáhni ruce k nebi a pozvi ho kousek do sebe“ Kde tekoucí voda vábí: „Pojď a chvíli se na mne dívej, nech všechno plavat, sleduj jak teču a na nic nemysli, a když tak na můj věčný koloběh“

Jen mi vrtá hlavou, proč se tak harmonický klidný kout jmenuje Bezprávi. Původ jména prý není jistý. Kruté bezprávi? Laskavé bezprávi? Absence práva? Co třeba: Místo bez pokřiveného práva? Zlo nazýváme bezprávím, jenže neděje se taky zlo podle práva? Tak schválně, jak je to v pohádkách: Co je zakázáno v pohádce Pyšná princezna? Zpěv. A v pohádce Šíleně smutná princezna?

Smích. A co je zakázáno v pohádce Byl jednou jeden král? Zakázána je sůl. Pohádky jsou laskavé a mají dobrý konec. Jaká je to úleva, když je nakonec povoleno zpívat, smát se a taky si podle chuti osolit, když král laskavě povolí to, nač má poddaný nezadatelné právo.

Ve skutečných dějinách to chodí jinak. Aby se anglický král Jindřich VIII. mohl znovu oženit, nechal svoji manželku podle práva odsoudit a popravit. Aby se mohl s jinou rozvést, prohlásil se hlavou církve a jako nejvyšší autorita si sám dal svolení. Manželek měl celkem šest: „Rozvedená, sřata, zemřela, rozvedená, sřata, přeřila.“ Tak znělo oblíbené středověké pořekadlo Angličanů.

Je dobro a zlo. Spravedlnost je pak pouhá dělicí čára a právo hlídač na hranici. Díky lidské tvořivosti je to však hodně klikatá hranice. Přitom existuje pohádkové řešení. Řešení bez sporů a bez hranic, protože daleko od hranic. Spočívá v tom, že není zapotřebí zákonů tam, kde je dostatek úcty a dobroty. Kde si lidé sebe vzájemně váží a nepřestují nenávisť. Příklad: Hned v úvodu filmové pohádky Byl jednou jeden král je obraz celníka u závory, jak vybírá poplatky, až se objeví pláteník a ten že platit nebude. A že musí! A že nebude! Do hádky pak mlčky přichází kouzelná babička a její přítomnost rázem promění nechutnou hádku do podoby šmakovně chutné rozepře, kdy pláteník platit chce a celník vybírat nechce. Jako když sůl promění chuť nechutného jídla. A tatáž kouzelná babička nakonec uzavírá celou pohádku slovy: „A láska je solí života“.

A tak mě napadá, že bych mohl a chtěl změnit svůj pohled na ono zeměpisné místo „Bezpráví“. Nechápat je jako místo příkoří, k čemuž by mohly svádět názvy okolních osad jako „Perná“ (práce), „Klopoty“ (dřina), „Rviště“ (rvát se, třeba o úrodu v kamenité půdě), ale že bych nově mohl vnímat to místo spíše v duchu „Dobré vody“ jako „prospěšné-dobré-léčivé bezpráví“, jako „laskavé po-

nechání na pokoji“, kde řeka není regulována, záplavové luhy nejsou orány a staré vrby nikdo nekácí ... protože člověk s úctou a láskou k přírodě zde vychází vtříc jejímu právu a chrání ji - laskavě ponechává na pokoji.

Ne jako mladí nadšenci z Prahy, kteří tu po sametové revoluci chtěli z recese založit skanzen totalitního bezpráví a umístili zde nedaleko od řeky pískovcový základní kámen s nápisem „Bezpráví“ (dnes je k vidění u kiosku), u něhož se ihned začaly vršit spisy marx-leninismu a z kouzelného údolí udělali velké „smetiště dějin“, protože hromadu netolerantní literatury na podzim rozfoukaly silné větry a přidal se déšť a rozmáčené knihy neunesla řeka ...

Kam dále z Bezpráví? Máme spoustu možností. Za řekou prochází cyklo a in-line stezka s fajnovým povrchem. Za starým mlýnem, dnes opuštěnou tkalcovnou, je kiosek – pohodové venkovní „Občerstvení u Pildy“ se stupňovitým Bernardem. Teď ty neomezené možnosti: Cyklostezkou do Perné a Brandýsa, nebo cyklostezkou k odpočívadlu Pod Klopoty, a dále kolem pomníku gestapem umučeného hajného Dolečka a za kolejemi přes Kubátův most a Luhem vzhůru zpět na Sudislav. Nebo zpátky od vlakové zastávky po červené a pod Sudislavské maštale a přes Řadov k bludišti v Brandýse, komu je to málo, může zvolit výstup z Bezpráví žlebem nad tkalcovnou rovnou ke Rvišti a pak přes vrch Zátvor a Pernou do Brandýsa, nebo zvolit ještě delší verzi této trasy sousedním údolím Dobrovodské Brtě přes Dobrou Vodu. To je pro pěší. Komu se moc nechce chodit, může odjet do Brandýsa vlakem. Cyklisty bych odkázal na trasy popsané na stránkách Orlického Podhůří: <http://www.orlickepodhuri.cz/zivot-v-obci/tipy-na-vylety>

Závěrem bych se rád vrátil do světa filmových pohádek. Dobro je dnes tak složité, že potřebuje výklad. V pohádce o Šíleně smutné princezně jsou dva pruhovaní spiklenci, kteří mají za úkol pikliti, tedy jak unisono zpívají: „Kujme pikle, pikle kujme, až se pikle s piklí ujme“. Jejich cílem je zabránit královské svatbě a míru a naopak využít nedorozumění a podporovat rozdělení, rozkol, rozbroj, nepřátelství a nejraději vést nesmiřitelnou válku. V pohádce je však míru dosaženo a spiklenci-generálové bojují nakonec v blátě sami. Zde však pohádka nekončí. Končí obrazem spiklenců v rybníce, kterak vymýšlí ďábelský plán: Dělat překladatele lidem „u nás“ a lidem „u vás“, kteří sice mluví stejnou řečí, ale (ďábel se skrývá v detailech) ještě o tom nevědí.

O turistickém úklidu neklidu v Bezpráví se s Vámi podělil

Otto Robenek